

Mit beszélnek a zászlók?

A Magyar Szentév ünneplese

Az egyháztörténelem nyomán írta: JÁRTAS RÓZA.

(Szinpad függönye előtt: *Prológ: Öreg viléz intelme Levente fiához.* Megjelent a Gyakorlati Pedagógia 1937. évi májusi számában.)

Rövid tartalma: Egy iskolában a szentévi ünnepélyre készülnek. A növendékek hallják, hogy az Igazgató az új Pápai Zászlót tüzeti ki az intézetre. Szeretnék látni előre. Az altiszt (pedellus) beengedi őket az intézet zászlótermébe, ahol állani szokott minden magyar nemzeti jelvény: a cimer, zászlók, többféle fajta. Ott áll Hungária képe is: Nagy-Magyarország térképe. Angyalos Cimer; mellette az új Pápai Zászló és cimer. Nagyobb-kisebb nemzeti zászlók. Stb. Csupa magyar drágaság.

Függöny szétnyílása után berohannak a fiúk (kisebb-nagyobb) s leányok, beszélgetni kezdenek. Az egyik leánya a beszélgetés során elalszik az új »Angyalos Cimer« előtt ülve, azalatt, amíg II. Szilveszter pápáról és a Szent Koronáról beszélgetnek maguk között. Álma: A zászlók beszédje: tudniillik a Pápai Zászló és a Magyar Zászló beszélgetnek egymással. De megszólalnak Hungária, a Hármass Halom és Négy Folyó Angyala is (Angyalos Cimer) s végül beszélnek a Nemzeti Zászló színei is. (Piros-Fehér-Zöld.)

Az álom eltűnik, a tanulók felébrednek és esküvel ígérik örök szeretetüket és hűségüket: »Éljen a Pápa! éljen az Egyház keblén százszorszént Hazám s Istenáldott Nemzetem!« — szavakkal. »Minden magyar szíve: egy-egy Magyar Cimer legyen!« — mondja nekik a Cimer-Angyal.

Mit beszélnek a zászlók?

I. Rész. Kulisszák mögül kihallatszó beszéd: tanár, altiszt és diákok.

II. Rész. Diákok belépése az iskola »Zászlótermébe« és beszélgetnek.

III. Rész. A zászlók beszéde.

IV. Rész. Cimer (Hungária) beszédje.

V. Rész. Szent Korona, Hármass Halom, Négy Folyó (Cimerangyalai) beszédje.

VI. Rész. Nemzeti színek beszédje. (Piros, Fehér, Zöld.)

VII. Rész. Diákok felébredése és beszédje.

VIII. Rész. »A Jelen« (Magyar Jelen).

IX. Rész. Élőkép. Homlokzatdisz: Nemzeti szín, Pápai Cimer, Magyar Cimer, Egyház színei (sárga-fehér).

Szin: Szoba, melynek a közönséggel szemben lévő fa-

lán Szent István képe látható. Alatta Hungária, Magyar Cimer a Szent Koronával, két angyal tartja (jelmezes leányok). Fent, középen: Magyarország képe fölött a Pápaság címere.

A színpad baloldalán egy diszmagyarruhás fiú áll a nagy Nemzeti Zászlóval. Jobboldalon egy Pápai Zászló áll (fehér-sárga), ezt is nagy fiú tartja, lehetőleg pápai testőruhában, de lehet ministráns-ruha is.

* * *

(Kintről erős férfihang.)

Tanár: Pedellus! Holnapra tüzze ki a Pápai Zászlót és a Magyar Lobogót az iskola homlokzatára. A Magyar Szentév ünnepélyét tartjuk.

Pedellus: Igenis tanár ur!

(Néhány percig csend, azután harmóniumon igen hal-
kan felhangzik: Ah, hol vagy magyarok... zenéje, vagy
Nézz le mennyből örökre Mária Nagyasszonyunk...
dallama.)

(A dal elhangzása után kint különböző fiú- és leány-
hangok hallatszanak.)

I. Fiuhang: Pista bácsi, kérem, mutassa meg nekünk a Pápai Zászlót!

II. Leányhang: Mutassa meg, hadd lássuk!

II. Fiuhang: Bizony, most hozta meg a Seleznik bácsi!
Én láttam! Olyan gyönyörű!

Pedellus: Na, nézzék meg, de vigyázzanak rá, meg
ne fogják, mert más is van itt benn, a zászlószobában!

I. Fiuhang: Jaj, mi van még? (Függőny lassan szét-
nyílik.)

Pedellus: Majd meglátják! (Zárcsikordulás, ajtónyitás
és belép egy csoport iskolásgyermek, hónuk alatt könyv-
csomó.)

Erzsébet (nagy, magas leány): Nini! Jaj, de szép!

Imre (kis fiú): És új címer is van?

Pedellus (bedugja fejét): Ha kijönnek, bezárják ám
az ajtót!

Laci (nagy cserkész): Igen! (Körülnézve.) Ez a két
zászló: »Egy egész Magyar Történelem« — színeken.
Mert a Magyar Történelem egyidős a Pápaság tiszteletével
Hazánkban.

Erzsébet (Laci felé): Jaj, de okosan tudja mondani,
Laci!

Laci: Elnézném a magyar drágaságokat napestig...
Ugy érzem, itt áll mellettünk Szent István királyunk is...

Ilona: Én is. Ugy szeretném látni a Nemzeti Zászlót!
És mindezt a sok gyönyörűséget itt! Nézzétek, ott fönt
Szent István király, Hazánk s nemzetünk Atyja!

Imre: Ha megszólalnának ezek a zászlók, és mesélnének nekünk... de sok szépet tudnának mondani Szent István apostoli munkájáról...

Boriska: Hát a Cimer! (Odafut.) Az Angyalos Cimer! Az is tudna ám sok szépet mesélni! Mint jelent meg álmban II. Szilveszter pápának Szűz Mária, és mondá neki: (leül, elbillent fejjel, álmosan, tagolva mondja) ...Ne a lengyeleknek add a királyi ékességet... a Szent Koronát... hanem annak a keleti nép fejedelmének, Istvánnak, akinek... követét reggel meglátod. Régen... II. Szilveszter pápa úgy is tett, mert a következő reggel jelentették neki, hogy egy messzi keleti, valami »magyar nép« követe várja alázatos bebocsátását a Pápa színe elé. (Ezalatt az egész csoport leül és a szétszórta lévő padokon elalszanak.)

Magyar Zászló (megszólal): Szent István királyunkat fel is ékesítette a Szent Koronával, fölhatalmazta a »Pápai Követ« címmel és munkakörrel. Így Szent István király alapította a magyar püspökségeket és érsekségeket is. II. Szilveszter pápa a »magyar királyság« címére nagy arany koronát, és az »apostoli« címre kettős keresztet küldött néki. Ezt a címet: »apostoli király« — senki a világon nem kapta meg a római pápától, csak a magyarok királya! Megkoronázta Szent István királyunkat az esztergomi érsek, Esztergomban, az Ország fővárosában, az ezredik év Szent Karácsony ünnepén...

Pápai Zászló: Szent István és utódai az Árpádok családjából valóságos munkatársai voltak mindig a római pápáknak. Magyarország kezdettől fogva kedvelt országa lett a pápáknak.

Magyar Zászló: A katolikus egyház a nemzet gondos anyjává lett ezer év óta! S nemzetünk az Egyház szerető fia volt mindig. Az is marad örökké... Ha viszálykodás volt a nép között, eljöttek a pápák követei békítőnek. És békét teremtettek. Ha háboru, vagy más veszedelmek sa nyargatták a magyart, ismét a pápák keltek védelmére hatalmukkal, pénzükkel, imájukkal... IV. Béla király idejében, mikor a tatárok elpusztították az egész Országot, s nemzetünkéből is annyian elpusztultak, nem segítette királyunkat senki sem. A sok szomszéd király között nem akadt egyetlen sem, aki jó szívvél, szeretettel állt volna bajbajutott királyunk s nemzetünk mellé... De amikor meghallotta IX. Gergely pápa a magyar király nagy baját: sirva fakadt és mint szerető édesatyja gyermekét: megvigasztalta a szerencsétlen királyt és pénzzel segítette őt, imádkozva országa megmeneküléséért s újjáéledése érdekében...

Pápai Zászló: IV. Bélát később fia, István támadta

meg. El akarta venni koronáját; de ismét eljött Fülöp érsek és kibékítette az atyát fiával. IV. Kelemen pápa pedig megerősítette, mint egy tanu, hogy a fiu nem sérti meg többé király-atyját.

Magyar Zászló: Kún László király rosszul uralkodott. A kúnokkal barátságot tartott, köztük élt legszívesebben és Országunk nagy bajokba keveredett. A magyarok ismét panaszkodni mentek a római pápához és kérték, segítsen rajtuk és szerencsétlen környezetbe került királyukon. Sok beszéd, sok munka és fáradság árán végre belátta a király hibáit. Fülöp érsek szemrehányó pironogatásait elfogadta és jobb utra tért, megjavult.

Pápai Zászló: III. Ince pápa azt mondotta: A világ minden népe között az Apostoli Szentszék Magyarországot szerette mindig a legjobban! — Ám a nemesszivű magyar nemzet sem volt hálátlan! Jöttek a tatár, török csordák, hogy a pogányság áradatát rázudítsák a keresztény népekre. Így a Szentföldet is pogány gonoszsággal megszenstelenítették a törökök. Azonban a többi keresztény népekkel és királyokkal a magyarok is elsők voltak, hogy Krisztus Urunk áldott szülőföldjét, szentséges életével, vérével megszentelt földet, a Szentföldet visszavegyék a rabló pogány népektől. De a pogány török csak nem nyughatott. Európa keresztény békéjét és a keresztény vallást is veszélyeztette. Rengeteg bajt okozott a keresztény fejedelmeknek, de különösen a magyar népnek. Isten azonban hatalmas védőt adott ismét a magyar népnek, a pogány török veszedelem ellen: Hunyadi János kormányzót, később fiát, Mátyás királyt. Ezek hatalmas akarattal és hittel vezették seregüket a pogányság visszatartására. És sikerült is.

Magyar Zászló: Mi, magyarok, vérezve, ezer és ezer itthoni bajokkal szenvedve, küzdve, de megmutattuk: hogy nem vagyunk hálátlan gyermekei jó Anyánk: az Egyháznak és a Pápának fiúi hűséggel szolgáltunk. De megmutatták a pápák irántunk való szeretetüket a török elnyomás századaiban is, amikor rengeteg pénzzel segítették állandóan hazánkat. A töröktől való megszabadulás emlékére imádkozzák szerte a világban a déli harangszóra az Angyali Üdvözletet. III. Callixtus pápa rendelte el. IX. Bonifác tette meg az esztergomi érseket Magyarország bíboros hercegprimásává. Ámde Hazánk, nemzetünk felett még ezután gyűlt a sok veszedelem. A törököt nem lehetett végkép elűzni. Amint összeszedte erejét, a sok vereség után, ismét Magyarországra fente fogát. A nemzet kesergett. Senki sem segített bennünket sem pénzzel, sem fegyverrel, — csak ismét a pápák. Hűséges szövetségesünk voltak a pápák, újra katonaságot, fegyvereket és sok százezer

aranyat adtak a magyaroknak, hogy kiverjék hazájukból a törököt.

Pápai Zászló: S emlékezzünk csak vissza, a közelmúlt világháboruban is hányszor emelték fel tiltakozó szavukat a pápák — X. Pius, XV. Benedek —, s a békét sürgették. És hány millió aranyat küldöttek a háboruban árván maradt kis gyermekek segítségére!

Magyar Zászló: Így volt, így van! Édes atyánk nekünk a Pápa.

Pápai Zászló: S nekünk édes fiunk, édes gyermekünk a magyar nemzet.

Magyar Zászló: Dicsőségesen uralkodó XI. Pius pápánk! Dobogjen tüzebben és lángoló szeretettel minden magyar szíve Róma felé, ahonnan várhatjuk a magyar igazság, a szerencsecsillag feltünését. De főként halálával boruljunk le az ég Ura elé, hogy megengedte érnünk azt az örömet, hogy a magyar nép legőszintébb barátja és atyai pártfogója, a római Pápa újra szabad és független. És itt, hazánkban rendezte Szent István halálának kilencszáz éves emlékünnepest. Ez a kettős öröm töltsön el hálás szeretettel most minden becsületes magyart! És írjuk be lelkünk mélyébe, hogy mindörökre hívek maradunk, édes atyánk, a római pápához! S örökre hívek leszünk Szent István királyunkhoz!

(Énekkar: *Hol Szent Péter...*)

(Ugyanekkor élőkép: Két angyal között megjelenik Hungária alakja.)

Hungária:

Tele van a lelkem égő gondolattal,

A szívem meg gyötrő, kínzó fájdalommal:

Ha Te jutsz eszembe: István öröksége,

Vitélő magyarok Kincse, Üdvössége:

Bus, megtépett Hazám, — Árva Magyarország!

Kettős Keresztel ékített királyi ékesség: Szent Korona! Emeld az égre árván maradt fejed és kérd Szent István királyunkat s a királyok királyát és Magyarország örökös Királynéját, Szűz Máriát, tekintsenek le kegyelmes szemekkel az árván maradt magyar népre. Ne maradjon sokáig árván II. Szilveszter ajándéka, Szent Koronánk!

A Cimer I. Angyala (bal felől áll): Te Hármas Halom! Habár összezúzták érdeidet és véle a magyar szívet is törrel döfte át a rabló ellenség, zöldülj, virulj s mutasd a reménység zöld színét; a közel s távolról feléd sóhajtó magyarok könnyes szemei elé. Vigasztalj meg te Szent Hármas Halom minden magyart, aki hittel, reménnyel tekint feléd.

A Cimer II. Angyala (jobb felől): Duna—Tisza—Drá-

va—Száva, Négy Folyó határa! Oh, meddig folyjon még vizeitekbe a magyar könny árja? Zugd Duna folyam, vidd el messzire, a magyarnak Trianonban keletkezett igazságtalanságait! Zugd el a tengereknek s messze bérceknek! Kérdezd meg csapkodó hullámaiddal, tetemre hívó bugásoddal: Szabad-e hegyláncot, folyót, Ezeréves Országot és ezeréves vitéz nemzetet összetépni, darabokra vagdalni az önzés mészárosbárdjával?

Hungária: Menjetelek el, Magyar Cimerünk szent egysegei: Szent Korona, Hármass Halom, Négy Folyó! Vigyenek, repüljenek veletek a Cimer Angyalai Rómába, Krisztus Királyságának és Igazságának Trónja elé, a pápához! Kérjétek Őt, Magyarhon ezer év óta jóbarátját, a magyar nép védőjét, hogy a szentmisében felajánlott Szent Ostya mellé: helyezzen oda minden egyes fájó magyar szívet, magyar lelket! Helyezze Oda Szűz Mária Országát, töviskoszorújával és rabláncon nyögő magyar rabjaival: az egész megfiasogatott, darabokra tépett, béklyókkal körülpántolt Magyarországot! Hadd szálljon vissza reánk újból — a római pápán keresztül — a letiport, keresztre feszített, de újra feltámadott Magyar Igazság s Kárpátoktól le az Adriáig zugjon, harsogjon föl a dal: *Ne bánts a magyart!*

(Gyermekek ébredeznek és felugrálhatnak erre.)

(Kulisszák mögött zene szól: *Tartsd meg Isten Szent Atyánkat...* Ezalatt bejön s a középbe áll három egyenlő leány (élő nemzeti szín) piros, fehér és zöld ruhában, vagy egy leány zászlóval.)

Pirosruhás leány: Zugjatok magyar szellők! Repüljétek versenyt a viharral! Piros színem! Lobogj bele pünkösdi tüzzel minden magyar szívbe és lélekbe! Juttasd eszükbe a sok vért, melyet Árpád vezérrel, Szent István Királyunkkal kiontott hitéért és Hazánkért.

Fehérruhás leány: Hófehér, gyönyörű, mákulátlan! Fehér a becsület, fehér a tisztaság, az érintetlen egyenes igazság színe. Fehér az angyalok szárnya, fehér az Ur Jézus Ruhája... Fehér a delelő Nap fénye. Minél fehérebb a fényesség, annál égetőbb! Égess igazságot minden ellenség szívébe! Égess és világíts meg sok homályos szemet. Égesd és zúzd porrá a magyar igazságtalanságot és jogtalanságot, az igazság pörölyével! Repülj fehér színem! Az Angyalok és Magyar Szentjeink hófehér lelkével. Repülj Rómába, a magyar nemzet Atyja elé! Simulj az ő hófehér papi ruhájára, mint gyermek atyja vállaira! Ott megértik, miért gyászol a hófehér magyar igazság! Könyörödj velünk Szent István királyatyánk is!

Zöldruhás leány: Zöld színem, olyan vagy, mintha csak testvére lennél a Kárpátok bérceinek, zöld koszo-

rujával; halmok, erdők színeivel. Szálfaerdő, bokrok, milliárdnyi zöld szárnyacsókák, libegő-lobogó levelekke! Susogástok, bánatos zugástok repüljön a Piros és Fehér testvérekkel, el Rómába. A hervadó magyar remények orvosságát ott lelnek a pápa atyai szeretetének patikájában. (Összeölelekeznek a három szín: Hungária mellett.)

Hungária: Szent Nemzeti Zászlónk! Öleld át s takard be a Magyar Cimer sebeit! El, siessetek, drága színek, menjetek Rómába ünnepelni, köszönteni Krisztus helytartóját, új bizalommal, új reménnyel; ősi magyar szeretettel térjete vissza! (A három leány elmegy a színről.)

(Énekkar: *Hiszek egy Istenben... stb.*)

Boriska (szemeit törli, felébred): Óh, be szépet mondott drága Aranyos Cimerünk... (Odaszalad kitárt karokkal s megöleli.)

Cimer Angyalai: Légy áldott kis magyar leány!

Hungária (kitárja karját): Áldjon meg a Magyarok Istene! És a te személyedben áldva legyen minden magyar honleány!

Laci (nagy diák, felugorva, álmából ébred): Ennél gyönyörűbb beszédet soha sem hallottam még a legkitűnőbb tanártól sem. Ilyen remek hőskölteményt még költő le nem tudott írni, mint ahogy ezek a drága Zászlók beszéltek... susogtak... daloltak... zokogtak... nekem.

Magyar Zászló: És ezt a remek hőskölteményt a magyar nemzet cselekedte az Árpádokkal és nagy királyainkkal! Ezer éve óta vérével leirta... És a magyar nagyszonyok és honleányok kihimezték: hitük, reményük... küzdelmük... szenvedéseik és vértanukönnyeik gyöngyeivel...

Boriska: Éljen a leggyönyörűbb magyar Jegykendő: a mi Nemzeti Zászlónk! (Fejét a zászlóhoz hajtja.)

Laci (tisztelve a zászlók elé lép): Szívemben hordom mind a két zászlót! Ölekezettek tüzes magyar szívemben: Krisztus igazsága s édes Hazám honszerelme, Szent István hűsége! Éljen a Pápa! A magyar nemzet Atyja! Éljen az Egyház keblén százszor szent Hazám és istenáldott Nemzetem!

Mind! Éljen!

(Kivülről kulcsok csörömpölése. Ajtónyíláson bedugja fejét a)

Pedellus: Nemes Laci! Kötelességem a zászlószobát bezárni! Későn van már, menjetek haza!

Laci: Igen, Pista bácsi, megyünk! (A többi gyermek felé:) Menjünk, de vigyük el szívünkben a zászlókat és a drága Magyar Cimert!

Hungária: Minden magyar szíve egy-egy ilyen Cimer, mint ez itt! Így lássa az Égből reánk néző Szent István királyunk és a Magyar Szentek!

Mind: Isten, áldd meg a magyart...

(Énekkar: *Hazádnak rendületlenül...*)

(Függöny ismét fel, minden szereplő mondja:)

— Eviva Róma! — Éljen a Pápa!

Áradjon áldás Ős Magyarországra!

(Ének: Pápai Himnusz. Szent István ének.)

Függöny előtt szavalás: *Szózat Szent István királyhoz.* (Megjelent a Gyakorlati Pedagógia 1937. évi decemberi számában.)

ÉLŐKÉP.

Magyarország Nagyasszonya (nagy szőke leány) ül, ölében pirosbársony párnán a Szent Korona hű másolata. Jobbján és bal felől a két zászló (Nemzeti és Pápai). Körülöttük kis angyalok.

Hungária közepén, Nagyasszony elé térdelve (a Cimer gyászfátyollal bevonva).

(Énekkar:)

Nézz le mennyből örökre

Mária, Nagyasszonyunk.

Néked adta át örökre

Jó Szent István szép Honunk.

Koronánknak legszebb Gyöngye!

Hozzád sir fel Hunnia!

Nem felejt el Árpád földje,

Mig csak lesz egy hű fia,

Mig csak lesz egy hű fia!

(Függöny.)

(Az Eucharisztikus Himnusz éneklése.)

Az anyasziv

Az anyasziv: piros virág;

Ingó-ringó gyümölcsfaág...

A boldogság szent forrása,

A napsugár legszebb mása.

A szeretet legszebb dala;

Álmainknak őrangyala,

Csillagfény az éjtszakában...

S örökmécs a szentelt otthon

Istenáldott oltárában.

Az életünk legszebb éke;

Bubánatunk menedéke...

Százszor szent és százszor áldott!

Isten tartja szent kezébe!

Jártas Róza.